

Аналітична довідка
щодо сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в
Харківській області за II квартал 2017 року

Формування сприятливого підприємницького середовища є одним із головних завдань діяльності Харківської обласної державної адміністрації.

За даними Головного управління статистики у Харківській області, станом на 01.01.2017 в області здійснювали діяльність 1098 середніх підприємств, що складає 5,4% від загальної кількості підприємств та 19 326 малих підприємств, що складає 79,3% від загальної кількості підприємств регіону.

За даними Головного управління Державної фіскальної служби у Харківській області, станом на 01.06.2017 кількість суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб Харківської області склала 136 328 осіб.

За даними Головного управління Державної фіскальної служби у Харківській області, станом на 01.06.2017 надходження податкових платежів до обласного бюджету від діяльності фізичних осіб – підприємців склали 697 371,1 тис. грн., юридичних осіб – 2 464 228,1 тис. грн.

Станом на 01.01.2017 у сфері малого підприємництва працювало 109990 осіб, у сфері середнього підприємництва – 200875 осіб (кількість зайнятих працівників, за даними Головного управління статистики у Харківській області).

Станом на 01.01.2017 обсяг реалізованої продукції малими підприємствами області становив 79853,1 млн. грн., що склало 29,8% від загального обсягу реалізації відповідного виду діяльності, та обсяг реалізованої продукції середніми підприємствами області становив 144313,2 млн. грн., що склало 54,0% від загального обсягу реалізації.

У Харківській області діє Програма сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в Харківській області на 2016 – 2020 роки, затверджена рішенням Харківської обласної ради VII сесії VII скликання від 08 вересня 2016 року № 245-VII (зі змінами).

Обласною державною адміністрацією спільно з ХАРКІВСЬКИМ РЕГІОНАЛЬНИМ ФОНДОМ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА (далі – Фонд) на постійній основі здійснюється координація діяльності бізнес-центрів, надається методична допомога, інформаційна підтримка розвитку бізнесу, проводяться семінари для підприємців.

Перевагою вважається повноцінне функціонування інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва, яка створює сприятливі умови для його розвитку та повністю орієнтована на потреби місцевих суб'єктів підприємництва.

Станом на 30.06.2017 інфраструктура підтримки малого та середнього підприємництва складається із 26 бізнес-центрів, 1 бізнес-інкубатора, 17 технопарків, 3 кластерів, 43 бірж, 8 лізингових центрів, 5 координаційних центрів, 49 страхових компаній, 142 аудиторських фірм, 3 інноваційних фонди, 133 інвестиційних компаній, 47 громадських об'єднань підприємців, 7 фондів підтримки підприємництва, 296 установ, які надають консультування з питань комерційної діяльності й керування, 358 небанківських фінансових установ.

Робота щодо створення необхідних для підприємців нових об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва проводиться з орієнтацією на місцеві потреби суб'єктів підприємництва.

У 2017 році з метою підвищення конкурентоспроможності бізнесу шляхом організації комплексного підходу до поширення знань і кваліфікації підприємців та бажаючих розпочати власну справу продовжено реалізацію комплексної освітньої програми «Школа малого бізнесу».

За звітний період Фондом проведено 2 заходи, які відвідали більше 200 підприємців.

Так, 20 червня 2017 року проведено відкритий семінар у м. Харків за темою: «Основні вимоги законодавства у сфері техногенної безпеки до об'єктів підвищеної небезпеки».

18 квітня 2017 року Фондом спільно з представниками Головного управління Державної фіскальної служби України у Харківській області проведено 1 інтернет – конференцію на тему: «Декларування доходів громадян та податкова знижка».

27 червня 2017 року в рамках візиту представника Німецько-Українського фонду відбулась робоча зустріч з Почесним консулом Федеративної Республіки Німеччина в Харкові. Під час зустрічі обговорювались варіанти спільного впровадження програм з підтримки фінансування малого та середнього підприємництва за кошти Німецько-Українського фонду, в тому числі в рамках створеного в Харківській області «Агрофудкластера», який об'єднав в ланцюг доданої вартості малі та середні агропідприємства регіону.

Крім цього, Фондом спільно з Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації за участі кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна з 18 квітня по 14 червня 2017 року проводився безкоштовний унікальний навчальний курс «ІТ-інструменти для бізнесу».

Під час курсу, який складався з 16 занять та охоплював найбільш важливі аспекти бізнесу, слухачі мали змогу в інтерактивній формі ознайомитись та застосувати на практичних заняттях різноманітні сервіси, платформи, методики та моделі для ведення власного бізнесу.

В області функціонує Інтернет-портал Фонду – www.kharkiv.biz.ua, який надає можливість широкому колу відвідувачів ознайомитись із основними заходами регіональної та державної підтримки в сфері підприємництва.

Щомісяця у розділі «Календар підприємця» розміщується інформація з термінами подання звітності та сплати податків, видається Дайджест ХРФПП, який надає можливість відслідковувати останні соціальні та економічні новини області, останні зміни в законодавстві та інформацію про діяльність Фонду.

У розділі «Кредитування підприємців» систематично оновлюється інформація щодо актуальних стипендій та грантів міжнародної технічної допомоги.

Значно розширена і оновлена інформація щодо актуальних питань ведення бізнесу у 2017 році у розділі «Довідник підприємця».

Ведеться робота щодо оновлення «Бази об'єктів комунального майна, які можуть бути передані в оренду суб'єктам підприємницької діяльності» та «Переліку об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, включених до переліку таких, що підлягають продажу за конкурсом, відповідно до прийнятих Харківською обласною радою рішень».

В рамках двостороннього співробітництва між Урядом України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина Міністерство економічного розвитку і торгівлі України та німецьке Товариство з міжнародного співробітництва GIZGmbH за дорученням Федерального міністерства економіки і енергетики реалізують Програму для підприємств з експортно-імпортним потенціалом і менеджерів.

Також, рішенням Харківської обласної ради від 23.02.2017 № 382-VII затверджено новий Порядок використання коштів обласного бюджету, що виділяються для мікрокредитування суб'єктів малого та середнього підприємництва на зворотній основі під бізнес-плани проектів, на 2017 – 2020 роки. На даний час розпочато конкурс на отримання безвідсоткового мікрокредиту за рахунок коштів обласного бюджету серед суб'єктів малого підприємництва Харківської області який буде проходити до 29 вересня 2017 року.

З метою активізації співпраці підприємницьких кіл з органами виконавчої влади регіону, продовжує свою роботу Регіональна рада підприємців у Харківській області (далі – Регіональна рада підприємців), сформована за територіальним принципом із числа представників суб'єктів господарювання, громадських організацій підприємців, об'єднань підприємців, організацій роботодавців.

Регіональна рада підприємців є консультативно-дорадчим органом обласної державної адміністрації, діяльність якої спрямована на забезпечення захисту інтересів суб'єктів господарювання.

15 червня 2017 року відбулось розширене засідання Регіональної ради підприємців Харківської області з метою обговорення нового порядку проведення перевірок органами державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, що регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року № 361.

У II кварталі 2017 року місцевими органами виконавчої влади здійснювалось подальше впровадження державної регуляторної політики відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» шляхом:

перегляду регуляторних актів обласною та районними державними адміністраціями. За II квартал 2017 року районними державними адміністраціями переглянуто 3 регуляторних акти;

відстеження результативності регуляторних актів обласної та районних державних адміністрацій. За звітний період 2017 року обласною державною адміністрацією підготовлено 3 звіти про відстеження результативності регуляторних актів, районними державними адміністраціями – 4 звіти про відстеження результативності регуляторних актів.

У звітному періоді здійснювався моніторинг роботи центрів надання адміністративних послуг у Харківській області.

Для організації якісного надання адміністративних послуг, а також відпрацювання проблемних питань, які виникають при практичному впровадженні послуг через центри надання адміністративних послуг, в області постійно проводяться навчальні семінари.

Так, для адміністраторів центрів надання адміністративних послуг протягом II кварталу проведено 8 заходів, а саме:

- 2 навчальних семінари з вирішення питань, які виникають при практичному впровадженні переліку адміністративних послуг;

- 3 семінари в Головному територіальному управлінні юстиції у Харківській області.

Також, для державних реєстраторів спільно з Головним територіальним управлінням юстиції у Харківській області проведено 3 засідання робочої групи з надання адміністративних послуг з реєстрації прав на нерухоме майно та бізнесу.

За підтримки Німецької федеральної компанії Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) розпочато спільну роботу в рамках залучення міжнародної технічної допомоги, з реалізації проекту із встановлення та підключення обладнання «Електронна черга» у центрах надання адміністративної допомоги Балаклійського, Дергачівського, Зміївського, Харківського районів та м. Куп'янськ.

У II кварталі 2017 року зберігався пріоритет фінансування підтримки розвитку малого та середнього бізнесу за рахунок ресурсів міжнародної технічної допомоги з метою відновлення та започаткування власного бізнесу серед внутрішньо переміщених осіб, а також створення нових робочих місць для переселенців. Протягом звітнього періоду БФ «Карітас України» та БФ «Карітас Харків» реалізовано наступні проекти:

- проект «Створення робочих місць для нового життя. Гранти для роботодавців», який впроваджується зі сприянням CRS. З 07.02.2017 по 30.04.2017 проводився відбір учасників серед суб'єктів господарювання Запорізької, Полтавської, Сумської та Харківської областей, яким пропонується допомога у розмірі 30 000 грн. на створення та облаштування додаткового робочого місця для внутрішньо переміщених осіб;

- проект «Підтримка підприємців серед ВПО». Для переселенців, які проживають у Запорізькій, Полтавській, Сумській та Харківській областях, є можливість отримати фінансування на започаткування або відновлення підприємницької діяльності у розмірі від 20 000 до 25 000 грн. На черговий етап фінансування приймалися заявки з 07.02.2017 по 28.02.2017. Інформація щодо представників області, які отримали фінансування, відсутня.

У Харкові фінкціонує IDP (Independent Development People) Business Space – соціальний бізнес-простір. Резидентами є грантери фонду, люди різноманітних професій, які під відновлюють втрачений або будують новий бізнес.

«IDP Business School» – школа для підприємців, яка дозволить отримати знання для успішного розвитку бізнесу. Користуватися зонами бізнес-простору можуть як переселенці-грантери, так і харків'яни та гості міста.

Метою проекту Міжнародної організації з міграції за підтримки Європейського Союзу «Сприяння відбудові та сталому розв'язанню проблем внутрішньо переміщених осіб та постраждалого від конфлікту населення в Україні» є інтеграція та об'єднання внутрішньо переміщених осіб та членів приймаючих громад, шляхом соціальної згуртованості населення. На початку року для підтримки працевлаштування та самозайнятості було оголошено набір учасників проекту у групи «Самозайнятість», «Мікро підприємництво» та група «Професійне орієнтування» (курси перекваліфікації).

Європейський банк реконструкції та розвитку (далі – ЄБРР) пропонує гранти підприємствам для зростання їх бізнесу. ЄБРР допомагає підприємствам залучати висококваліфікованих консультантів, які здатні якісно трансформувати їх бізнес, і надає гранти (безповоротну фінансову допомогу) для часткової оплати послуг консультантів. Фінансування надає Європейський Союз та країни-донори.

У II кварталі 2017 року з метою забезпечення оперативного реагування на пропозиції донорських організацій проводився постійний моніторинг актуальних запитів проектних пропозицій до програм міжнародної допомоги, які направлені в тому числі на вирішення відповідних питань.

За звітній період підготовлено 13 інформаційних дайджестів та проведено розсилку 820 адресатам – представникам малого та середнього бізнесу, вищих навчальних закладів, громадських організацій, благодійних фондів, об'єднаних територіальних громад, органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади.

В області проводиться постійна системна інформаційно-роз'яснювальна робота щодо орієнтації незайнятих осіб на започаткування ними власної справи, розвитку та підтримки підприємницьких ініціатив.

Протягом звітного періоду, службою зайнятості проводились семінари, надавались безоплатні індивідуальні і групові консультації з питань організації та провадження підприємницької діяльності, а саме:

- понад 60 профінформаційних семінарів на тему: «Як розпочати власний бізнес», у яких взяли участь 0,4 тис. осіб з числа незайнятих;

- 5 профконсультаційних семінарів на тему: «Від бізнес ідей до власної справи» за участю 0,1 тис. осіб;

- понад 1,5 тис. осіб отримали безкоштовні консультації з питань пошуку, відбору та найму персоналу, оформлення трудових відносин, державної реєстрації суб'єктів господарювання тощо.

Для орієнтації незайнятого населення на організацію власної справи в сфері сільського (зеленого) туризму, що є перспективною в регіоні, в профінформаційних секторах базових центрів зайнятості розташована відповідна підбірка матеріалів, зокрема з розвитку народних промислів.

Протягом II кварталу 2017 року проведено 8 семінарів з питань організації зеленого туризму за участю більше 40 осіб.

Для організації підприємницької діяльності за II квартал 2017 року по Харківській області одноразово допомогу по безробіттю виплачено 14 безробітним особам.

Заходи, які проводились в області протягом II кварталу 2017 року за напрямом міжнародного, міжрегіонального та транскордонного співробітництва, сприяють подальшому розвитку взаємовигідних економічних, науково-технічних і культурних зв'язків Харківської області з іншими регіонами, підвищенню конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва.

Представники малого та середнього бізнесу Харківської області прийняли участь у міжнародних заходах, які проходили у регіоні, а саме:

12.04.2017 у Харкові відбулась презентація Німецько-Української промислово-торгівельної палати. У заході взяли участь представники українських та німецьких бізнес-структур, а також органів влади. Під час заходу представлено економічний та інвестиційний потенціал Харківської області.

З 21.06.2017 по 22.06.2017 відбувся Четвертий міжнародний бізнес-форум «Україна 2017. Стратегічне бачення: виклики та можливості» за участі представників ділових кіл Польщі, Франції, Німеччини, США та України.

Форум пройшов за підтримки посольств Республіки Польща та Республіки Франція в Україні, а також за участі першого заступника Міністра економічного розвитку і торгівлі України і представників керівництва Харківської обласної державної адміністрації.

У рамках заходу представлені «прикладні» блоки: майданчик для комунікацій між представниками зарубіжних делегацій та українськими підприємцями, «Інвестиційний салон», під час якого українські компанії провели «роуд шоу» та представили свої проекти європейським й американським потенційним інвесторам.

У червні поточного року було проведено зустріч першого заступника голови обласної державної адміністрації з Послом Болгарії в Україні під час якої сторони обговорили перспективні напрями співробітництва між Харківською областю та Республікою Болгарією, зокрема, у торговельно-економічній сфері (між промисловими підприємствами, представниками малого та середнього бізнесу), у науково-освітній галузі (між вищими навчальними закладами, науково-дослідними інститутами), а також у туристичній та культурній сферах.

Харківською обласною державною адміністрацією постійно ведеться робота щодо персонального супроводу інвестиційних проектів у пріоритетні галузі розвитку економіки, зокрема надається консультативно-методична допомога районним державним адміністраціям, виконавчим органам міських рад міст обласного значення, структурним підрозділам обласної державної адміністрації щодо зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності в Харківській області.

З метою активізації роботи в сфері інвестиційної діяльності та зміцнення інвестиційного потенціалу регіону Харківською обласною державною адміністрацією протягом II кварталу 2017 року проводились заходи, направлені на сприяння підвищенню ефективності залучення прямих іноземних інвестицій та реалізації інвестиційних проектів, зокрема, усього їх відбулось 11.